

Az Adler Család

A kép 1932-ben készült, Késmárkon. Balról jobbra: [Pollák] Dezső bátyám, anyám, [Pollák] Rózsi nővérem, apám, [Pollák] Aranka nővérem. Középen ülök én.

Nem tudom, mikor és hogyan ismerkedtek össze a szüleim. Az anyukám nagyon hamar árva lett, följött Pestre, valami rafiaüzemben dolgozott, amit a bútorokhoz használnak, meg azt hiszem, szolgált is egy rövid ideig. Aztán visszament [Akna]Szlatinára, és valaki összehozta őket. Két évvel idősebb is volt apámnál. Apám szabó volt.

Én is és az összes testvérem [Akna]Szlatinán születtünk, és a család apám szabókeresetéből élt. Az első gyerek, Rózsi 1920-ban született, Dezső 1921-ben, Aranka 1923-ban. Nekik nem Adler a

vezetéknévük, hanem Pollák, ugyanis a szüleimnek csak egyházi esküvőjük volt, és polgári házasságot csak az előtt kötöttek, hogy én megszülettem. Amikor én mint késői gyerek 1929-ben megszülettem, már kezdett rosszabbul menni a családnak. Apám nem tudott elég munkát szerezni ahhoz, hogy eltartsa a hattagú családját. Berta néniék (anyám testvére) akkor már Késmárkon éltek, a Magas-Tátra aljában. A férje ötlete volt, hogy mivel ez síterület, és sok a turista, talán jobb lenne, ha odamennénk lakni, mert ott apám tudna síöltönyöket varrni. Akkor Aknaszlatina is Csehszlovákiához tartozott, tehát nem volt probléma átköltözni Késmárkra. Egy éves voltam, amikor elköltöztünk. Késmárk a Szepességben volt, és abban az időben szinte százszázalékosan német ajkú. Én ott cseperedtem, és a német nyelvvel eszméltem. Otthon jiddisül beszélünk, de mivel Késmárkra kerültünk, a német kerekedett felül. Amikor a szüleim azt akarták, hogy valamit ne értsenek a gyerekek, akkor magyarra váltottak. Én német óvodába jártam, állami óvoda volt, nem kellett érte fizetni. Az óvó nénit, tante Blankát nem szerettem, ezért utáltam a saját nevemet is. Utána elkezdtem német állami elemibe járni. Az első két elemet Késmárkon jártam ki.

Eleinte az apámnak viszonylag jobban ment, egy nagy áruházba tudott síruhákat szállítani, meg turistáknak méret után. Kialakult egy kis klientúrája. Késmárkon a Rathaus Gasse 1. számban béreltünk lakást, a főtéren. Ott volt a tanácsháza, a piac. A ház földszintes volt, és volt egy belső udvar kerttel. A kapualj egyik oldalán volt a konyha, a másik oldaláról nyílt a szoba és a szabóműhely. Fürdőszoba nem volt, budi kint az udvaron. Anyukám mosófazékban melegített vizet, és teknőben fürödtünk egy héten egyszer. Amikor anyukám a mikvébe ment, akkor engem is mindig elvitt. Nagyon szerettem vele menni.

Telt-múlt az idő, apámnak valahogy kevesebb munkája lett, és az adó nagyon magas volt, nem tudta kifizetni. Arra emlékszem, hogy jöttek a végrehajtók, és elvitték még a kuncsaftok szövetét is.